

Realisatie Windenergie gemeente Staphorst

In dit document vindt u aanvullende informatie over de criteria en het tijdsplan. Dit om u op weg te helpen bij het maken van een initiatiefvoorstel voor de realisatie van windenergie. Heeft u andere vragen, dan kunt u contact opnemen met Jaap van den Berg, via jj.vandenberg@staphorst.nl of 0522 46 74 82.

Tijdsplan

Het college van burgemeester en wethouders en de raad van onze gemeente hebben ingestemd met realisering van windenergie in de gemeente Staphorst. De hiervoor opgestelde en goedgekeurde uitgangspunten zijn inmiddels verdiept met richtlijnen voor de initiatiefnemers, zodat partijen die interesse tonen voor het realiseren van windturbines nu gericht hun verzoek bij de gemeente kunnen indienen.

Partijen hebben tot en met 22 april 2018 de kans om initiatieven in te dienen in de vorm van een verzoek om planologische medewerking voor het ontwikkelen van tenminste 12 MW aan windenergie zodanig, dat het initiatief in 2020 gerealiseerd wordt.

Procedure

Een verzoek voor planologische medewerking wordt getoetst aan de onderstaande uitgangspunten, door een onafhankelijke beoordelingscommissie van drie experts – met deskundigheid op het gebied van:

- ruimtelijke en landschappelijke aspecten
- participatie, onderdeel financiën en
- participatie, onderdeel proces (Omgevingsmanagement).

Voortoets

De initiatiefnemers worden verzocht deel te nemen aan een voortoets:

- Tot 1 april kunnen partijen een concept verzoek indienen, dat vervolgens door de commissie wordt beoordeeld
- De voorbeoordeling wordt in een gesprek met de initiatiefnemers toegelicht.
- Initiatiefnemers hebben vervolgens de tijd om het plan te verbeteren tot de sluitingsdatum van 22 april 2018.

Indienen plannen.

De indieningstermijn voor definitieve plannen eindigt op 22 april 2018. De concept- en definitieve plannen dienen digitaal ingediend te worden via ruimtelijkeplannen@staphorst.nl.

Onderstaande planning betreft een globale planning van het proces dat doorlopen wordt tot en met december 2019.

2018	
8 februari	Informatie bijeenkomst voor initiatiefnemers
februari/maart	Uitwerken plannen door initiatiefnemers
Tot 1 april	Initiatiefnemers dienen conceptaanvraag in
2-6 april	Voortoets door Beoordelingscommissie
tot 23 april	Aanpassen plannen
23 april	Uiterste datum Indiening definitieve verzoeken voor planologische medewerking
eind april –begin mei	Beoordeling door commissie, oplevering eindrapport
29 mei	besluit college

Juli	Informatie raad
	uitwerken plannen door initiatiefnemer
2019	
februari	Indienen concept-bestemmingsplan door initiatiefnemer
maart	Ter inzage legging voorontwerp-bestemmingsplan
augustus	Ter inzage legging ontwerpbestemmingsplan
november	Opiniërende raadsbehandeling bestemmingsplan
december 2019	Vaststellen bestemmingsplan door de raad.

Aangetekend wordt nog dat initiatiefnemer er uiteindelijk ook voor kan kiezen een Omgevingsvergunning aan te vragen met uitgebreide ruimtelijke onderbouw (project afwijking). Het tijdsplan zal er hierdoor ook anders uit komen te zien, maar in doorlooptijd niet essentieel verschillen van het nu geschetste proces.

Criteria

De beoordelingscommissie, bestaande uit drie deskundigen, beoordeelt het initiatief op drie uitgangspunten. De drie uitgangspunten staan hieronder verder uitgewerkt.

1. De goede locatie

De windturbines moeten op een goede plek komen, gezien vanuit een goede ruimtelijke ordening, draagvlak en overlast.

Een goede functiecombinatie en landschappelijke inrichting is mogelijk, op het grondgebied van de Gemeente. De gemeente heeft in nader onderzoek samen met de provincie Overijssel geconstateerd, dat er meerdere kansrijke ontwikkelgebieden zijn op het grondgebied van de gemeente.

Een goed plan is een vereiste wanneer het gaat om *de ruimtelijke ordening* (milieu, veiligheid, toetsing wet- en regelgeving). De locatie en de configuratie worden getoetst aan de volgende punten:

- Gemeentelijk beleid
  - Provinciaal beleid (omgevingsverordening inbegrepen uitsluiting NNN gebied)
  - Een landschapsontwerp, dat voldoet aan de uitgangspunten van de Omgevingsverordening.
- Een gevisualiseerde opstelling is een vereiste.

Ruimtelijk kader	
Aanleveren: Duidelijk ruimtelijk beeld van het initiatief, met kaartbeelden, toelichting en visualisaties	
	Een beschrijving van grootte en vermogen van de turbines en de verwachte opbrengst in MWh
	Een heldere aanduiding, beschrijving en begrenzing van de (project)zoekgebieden waar de turbines worden geplaatst
	Een heldere uitleg over het ontwerp en de gevolgde ontwerpprincipes (lijn opstelling, zwerm, dorpsmolens)
	Beschrijving van de verbinding van de opstelling met andere bestaande <ul style="list-style-type: none"> - landschapskwaliteiten - cultuur-historische waarden (zoals beschermd dorpsgezicht) - natuurwaarden en een beschrijving van de maatregelen die getroffen worden in deze samenhang.
	Een uitleg over de verhouding tot de leefomgeving (afstand tot woningen, geluid en zichtlijnen) en mogelijke andere initiatieven

2. Financiële participatie

Voor de financiële beoordeling leveren de initiatiefnemers een profijtplan en een economische onderbouwing aan. Daarbij worden door de initiatiefnemers de volgende geldstromen in beeld gebracht:

1. bijdragen aan een omgevingsfonds e.d.
Alle afdrachten aan de omgeving eenmalig of meerjarig vallen hieronder.
2. Rentebetaling of andere revenuen op het vreemd vermogen – ongeacht de wijze van financiering
3. Dividend of rente op het eigen vermogen van de eigenaren (gebaseerd op rendementsverwachtingen)
4. Grondvergoeding

De posten onder 3 en 4 bepalen gezamenlijk het coöperatief gehalte van het plan.

Dat is géén eenvoudige optelsom van bedragen. Het gaat hierbij immers niet alleen om het bedrag dat naar de omgeving terugvloeit, maar vooral over de wijze waarop dit gebeurt. De waardering van beide posten is gebaseerd op de zeggenschap die het coöperatieve deel heeft. Wanneer een coöperatie voor bijv. 70 % mee financiert, maar weinig zeggenschap heeft, dan telt dat lager. Als een coöperatie ook zelfstandig kan beheren voor bijv. 50 % dan telt dat volledig mee. Bij de grondaanpak geldt hetzelfde. De procedure hoe de verdeling van de opbrengsten tot stand is gekomen is doorslaggevend. Kortom een waardering hoger dan 60 % is mogelijk door de combinatie van 3 en 4.

Afdrachten aan de omgeving onder 1 tellen positief mee – minimaal is de richtlijn van de NWEA (Nederlandse Wind Energie Associatie).

De criteria bij de financiële participatie zijn de volgende:

- a. *De opbrengsten van windturbines moeten maximaal terugvloeien in de gemeenschap.*

Voorziede opbrengsten dienen niet alleen naar de initiatiefnemers en grondeigenaren te gaan echter maximaal gedeeld te worden met de omgeving. Windenergie is goed te benutten voor lokale ontwikkelingen. Er wordt een plan van aanpak verwacht (profijsplan), waarin beschreven staat hoe opbrengsten kunnen terugvloeien naar de lokale gemeenschap, en aan welke ontwikkeling deze opbrengsten bijdragen. Hierin staat de verdelingsmethodiek, het proces en de informatievoorziening beschreven en hoe men inzicht wil geven in de financiën. Alle vier geldstromen kunnen geheel of gedeeltelijk terugvloeien naar de omgeving.

- b. *Bij voorkeur wordt 100% coöperatief ontwikkeld en geëxploiteerd.*

Windenergie is goed te benutten voor lokale ontwikkeling, met name door lokale burgers en bedrijven. De mate van coöperatieve ontwikkeling dient te worden aangegeven in percentages. Uitgangspunt is dat 100% van het park coöperatief tot stand komt en geëxploiteerd wordt door coöperatieve burgereigendom die openstaat voor tenminste alle Staphorster burgers en bedrijven. Coöperatief slaat op de eigendom van het gerealiseerde park en ook op de coöperatieve grondaanpak. In het coöperatieve gehalte van het initiatief telt daarom een coöperatieve grondaanpak mee. Wanneer 100% niet mogelijk blijkt dient tenminste 60% coöperatief te zijn. Bij 100% coöperatief voor alle Staphorster burgers en bedrijven, staat de gemeente ervoor open de gemeentelijke proceskosten voor haar rekening te nemen.

De Gemeente ziet de bebouwde en onbebouwde gronden noodzakelijk voor de realisatie van windenergie, als een samenhangend complex: *het windmolenpark*. De coöperatieve grondaanpak houdt in, dat alle grondeigenaren en bewoners van het windmolenpark coöperatief meebeslissen over een eerlijke grondvergoeding, en meedelen in de grondrente.

In één project-zoekgebied past één samenhangend project, het windmolenpark. De initiatiefnemers brengen in kaart of er meerdere initiatieven zijn in het zoekgebied, dan wel in de omgeving. Teneinde grondspeculatie te voorkomen, dienen de initiatiefnemers aan te geven hoe hiermee wordt omgegaan. Binnen een afstand van 6x rotordiameter is er sprake van één project in verband met windvang en is één gezamenlijk plan noodzakelijk.

Participatie kader: economische, financiële participatie

Aanleveren:
ondernemingsplan en profijtplan

Het ondernemingsplan bestaat uit een geprognoteerde balans met toelichting en geeft een volledige prognose van investeringen, omzet en kosten en de daaruit voortvloeiende kasstromen weer alsmede de verdeling daarvan op onderstaande aspecten.	
	Er is een geprognoteerde balans en een helder en realistisch kasstroomoverzicht gebaseerd op een reële opbrengstverwachting, waaruit de geldstromen en investeringen blijken.
Eigendom	Hoe is de bedrijfseconomische organisatie van het park opgezet? Zowel gedurende de ontwikkeling als gedurende de exploitatie (entiteiten, zeggenschap, rekenen; coöperatief heeft de voorkeur)
	Is er een duidelijk haalbaar plan voor coöperatieve (burger) eigendom?
	In welke mate (%) wordt het plan coöperatief ontwikkeld en geëxploiteerd?
	Welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap (soort, volume, periode)?
	Welke (organisatorische of andere) garanties zijn er voor deze geldstromen gedurende de gehele looptijd van de exploitatie?
Financiering	Hoe is de financiering van het park gedacht? (verhouding EV-VV en hoe komen deze vermogens tot stand, dit kan blijken uit de toelichting op de geprognoteerde balans)
	Hoe wordt de omgeving betrokken bij de financiering van het park? Wordt er aan producten zoals participaties, obligaties, leningen e.d. gedacht en in welke mate (volume) en tegen welke (rente) condities?
	Welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap gedurende de bouw en exploitatie (soort en volume)?
	In welke andere geldstromen – vergoedingen, hefbomen – zal het windpark bijdragen?
Grondrente	Welk bedrag is voor de grondrente in de exploitatie gereserveerd per MWh? Dit kan blijken uit de geprognoteerde kasstromen of de balans.
	Hoe komt de verdeling van de grondvergoeding over de grondeigenaren in het zoekgebied(en) tot stand? Transparant, met een als rechtvaardig en redelijk ervaren resultaat heeft de voorkeur.
	Krijgen alle grondeigenaren, bewoners en gebruikers in de invloedssfeer (5x rotordiameter) een vergoeding? Zo ja, in welke mate en hoe is deze verdeling tot stand gekomen?
	Welke geldstromen vloeien hieruit per saldo naar de gemeenschap terug (soort en volume, periode)?
Omgeving	Hoe wordt de omgeving financieel betrokken bij de ontwikkeling en exploitatie? Welke principes worden daarbij gehanteerd?
	Wordt er een omgevingsfonds ingericht? Welke bijdragen levert het park hieraan? Hoe is dit zeker gesteld en hoe wordt dit fonds beheerd (doelstellingen en structuur)?
	Welke geldstromen vloeien hieruit terug naar de gemeenschap (soort, volume en periode)?
Ruimere omgeving	Hoe worden de ruimere omgeving, de inwoners van de gemeente of regio betrokken bij de ontwikkeling en exploitatie van het park?
	Zijn er andere bijzonderheden in het plan die ten goede komen aan de omgeving?

5. Participatie Proces

De omgeving heeft een actieve en betrokken rol bij de ontwikkeling en de exploitatie van windturbines. Hieronder wordt verstaan dat de initiatiefnemer actief aan de slag gaat met zijn omgeving. Een aantal analyses zijn hierop van toepassing:

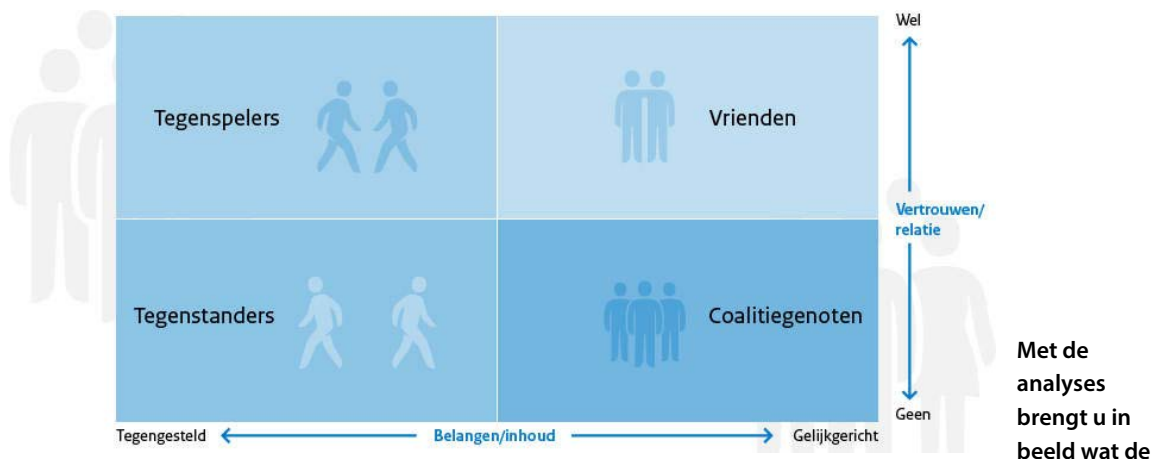
Issuesanalyse: Een issue is een onderwerp waarbij verschil van mening/inzicht bestaat tussen de (voorgenomen) acties en de verwachtingen van de stakeholder(s). Bijvoorbeeld, er is discussie over tussen partijen (of er kan discussie ontstaan), er zit 'spanning' op of er kan spanning ontstaan. Door eerst de issues op een rij te zetten, krijg je voor de stakeholdersanalyse niet alleen de voor de hand liggende belanghebbenden in beeld, maar ook de onverwachte stakeholders.

Stakeholdersanalyse: Een stakeholder of belanghebbende is een persoon of organisatie die invloed ondervindt (positief of negatief) of zelf invloed kan uitoefenen op een project. Een stakeholdersanalyse beschrijft en stelt het speelveld van belanghebbenden rond een project vast. Dit is nodig om de initiatiefnemers van het project zicht te geven op kansen en de bedreigingen van het project. Een mogelijke aanpak van een stakeholdersanalyse is:

- Breng de betrokkenen in kaart (de aard van de betrokkenheid kan variëren van bijvoorbeeld persoonlijke belangen tot beslissingsbevoegdheid bij de plannen).
- Breng de belangen van de stakeholders in kaart.

Met de krachtenveldanalyse brengt u vervolgens per stakeholder in beeld hoe u verwacht dat hij of zij zich zal opstellen. Hier zijn verschillende methodes voor. Een voorbeeld:

- U kunt stakeholders indelen op belangen/inhoud (positief/negatief) en vertrouwen/relatie (weinig/veel). De twee termen zet u in een grafiek tegen elkaar op de assen.

impact voor betrokkenen is en kunt u vervolgens bepalen in het communicatieplan hoe u met de betrokkenen wilt gaan (bijv. in de manier van communiceren met hen). In het communicatieplan komen in ieder geval de doelgroepen, communicatiedoelen, -boodschappen en -middelen aan bod. Verwacht wordt dat actief met partijen en omgeving in dialoog wordt gegaan en de uitkomsten inzichtelijk worden vastgelegd. Participatie van partijen wordt gezien als een belangrijk gegeven, opgezet conform een gedegen procesplanning tot en met realisatie.

De Rijksoverheid heeft voor de communicatie in grote projecten een website opgericht:

<https://www.communicatierijk.nl/vakkennis/f/factor-c>. Hier is meer achtergrondinformatie te vinden.

Tot slot dienen deze activiteiten in de tijd gepland te worden in een realistische planning die tevens aangeeft in welke stappen en procedure het planologisch proces verloopt. De planning moet helder en scherp duidelijk maken, dat realisatie in 2020 van het windpark realistisch is.

Aanleveren:	
<ul style="list-style-type: none"> - issuesanalyse - stakeholdersanalyse, met voorstel voor aanpak en combinatie van belangen (krachtenveld) - communicatieplan, met heldere beschrijving van de doelgroepen, boodschappen, te gebruiken media en middelen; gedurende de ontwikkeling, bouw en exploitatie - procesplanning, met daarin tevens een planning van het vergunningentraject. 	
Issues-, Stakeholders- en krachtenveldanalyse	Zijn de issues duidelijk in kaart gebracht en is hier gebruik van gemaakt in de stakeholdersanalyse?
	Hoe is de stakeholderanalyse uitgevoerd en welke conclusies worden er aan verbonden?
	Is er een duidelijke benadering geschetst van hoe en wanneer stakeholders betrokken worden bij de ontwikkeling van het project en hoe dat in de tijd is uitgezet?
	Welke groepen stakeholders worden onderscheiden?
	Welke rol krijgen zij bij de ontwikkeling en exploitatie van het project?
	Is er ook een krachtenveldanalyse gemaakt?
	Welke krachten en ontwikkelingen worden in de krachtenveld analyse herkend?
	Met welke krachten en ontwikkeling houdt het initiatief rekening? Op welke wijze?
Communicatieplan	Is er een communicatieplan gemaakt?
	Welke boodschappen, doelgroepen en mediamiddelen worden onderscheiden en hoe verlopen deze in de tijd?
	Worden de omgeving en de grotere gemeenschap actief betrokken bij de ontwikkeling? Zo ja, hoe worden zij betrokken?
	Welke middelen en boodschappen worden ingezet gedurende de ontwikkeling, de bouw en de exploitatieperiode?
Procesplanning	Is er een procesplanning gemaakt?
	Is er in de procesplanning realistisch ruimte gemaakt voor het betrekken van stakeholders en de omgeving?
	Welke planologische procedure wordt beoogd? Wanneer kan de startdatum voor de bouw zijn?